

Posamezne številke
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1:50.

"TABOR" izhaja vsak dan, raz
nedelje in praznikov, ob 18.
datumom naslednjega dne ter
mesечно po pošti D 10.—, za
semstvo D 18.—, dostavljen na dom
D 11:50, na izkanišce D 10.—,
inšerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Postnina plačana v gotovini.

TABOR

Posamezne številke
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1:50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru,
Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. — Št. 15 poštnoštevnica
v Mariboru št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
odgovarja. — Rokopisni se ne
vračajo.

Leto: IV.

Maribor, petek 19. januarja 1923.

Številka: 14.

Radikalci v škripcih.

Beograd, 18. jan. Radikalni mi-
nister za soc. politiko je včeraj prosil
novinarje, naj dementirajo vse vesti o
kreditih za prehrano, češ da nima fin.
minister potrebnih sredstev. Radikal-
ski listi so namreč po nastopu nove
vlade raztrošili vesti o velikih podpo-
rah, ki jih bo dala vlada za prehrano.
Seveda so bile te vesti preračunane za
volitve. Ker pa je po teh vestih začelo
v ministratvu kar dežiti prošnji za
podpore, so gospodje radikalci prišli v
velike škripe in se sedaj z dementiji
izmotavajo.

Nove vesti o ruski mobilizaciji.

Koncentracije čet ob poljski in rumunski meji.

Berlin, 18. jan. »Achtuhrblatt«
poroča, da se sovjetska Rusija boji kon-
flikta s Poljsko in vski vojaške pripra-
ve ob poljski meji. Številne rdeče čete
so že koncentrirane. Thoeki je odpotoval
v Smolensk. Vesti, ki prihajajo iz
Poljske v Berlin, so vznemirljive. Šef
generalnega štaba Pilsudski je odpo-
toval v spremstvu vojnega ministra v
Brest Litovski.

Pod francosko okupacijo.

Rekvizicija premoga. — Eksploatacija nemških gozdov ob Renu.

Essen, 18. januarja. (Izvirno.) Med-
zavezniške oblasti so danes brez kakih
dogodkov nadaljevale prevažanje premo-
ga v Francijo in Belgijo. Šest lastnikov
rudnikov je dobilo poziv, naj takoj pre-
nehajo s pasivno rezistenco, sicer pridejo
pred izredno vojno sodišče. Danes je do-
spel semkaj nepričakovano nemški dr-
žavni komisar ter je imel z zastopniki
urada za dobavo premoga na račun re-
paracij daljši razgovor.

Berlin, 18. januarja. (Izvirno.) Ka-
kor doznava »Vorwärts«, se je vršil vče-
raj med generalom Simonom in zastop-
niki železničarske organizacije daljši raz-
govor. General Simon je izrazil željo, naj
bi delavstvo okupacijski oblasti popol-
noma zaupalo. Vse želje in priitžbe de-
lavstva se bodo dobrohotno pretresale
in po možnosti rešile v korist delavstva.
Zastopniki delavstva so odgovorili pro-
testom proti zasedbi, ki jo smatrajo za
kršitev sklenjenih pogoib, ter izjavili, da
do oblasti, ki so to zagrešile, ne morejo
imeti zaupanja.

Paris 18. januarja. (Izvirno.) Fran-

Beograd, 18. jan. Protić snuje v
Vojvodini in drugod »neodvisno« radi-
kalsko stranko in postavlja svoje kan-
didature. Tudi volilni proglas demo-
kratske stranke je radikalce zmedel in
velesrbski radikalci listi že bobnajo
na slogu v velesrbskem taboru. Odpor
proti radikalnemu terorju je v celi Sr-
biji vedno večji.

Beograd, 18. jan. Protićeva struja
pridobiva baje med radikalci vedno
več tal. Pašić je v velikih skrbeh. Go-
vori se, da bo še ta teden sklican k
seji glavni odbor radikalne stranke.

London, 18. jan. »Morningpost«
poroča iz Beograda, da je ob dnjestreki
črti koncentriranih 30 ruskih divizij
proti Rumuniji. Po vestih iz Sofije vo-
di Stambulski pogajanja z Moskvo in
Carigradom. V slučaju vojne bi Bol-
garska nastopila z iregularnimi četa-
mi. Sovjetska Rusija namerava napa-
sti Besarabijo, bolgarski četaši bi pa
podpirali Turke v Traciji.

coska, belgijska in italijanska vlada so
izdale povelje za takojšnje eksploatacijo
državnih gozdov na levem bregu Rena
kot sankcijo zoper prekršitev določb gle-
de dobave lesa, kakor je to ugotovila re-
paracijska komisija.

Berlin, 18. januarja. (Izvirno.) Dr-
žavni premogovni komisar je izjavil, da
je Berlin začasno dovolj preskrbljen s
premogom. Mestna plinarna ima premo-
ga za deset dni, elektrarna pa za 14 dni.
Državna železniška direkcija v Berlinu
ima za svoje področje dovoljne zaloge
premoga, ki bo zadostoval za poldrugi
mesec.

Düsseldorf, 17. januarja. (Izvirno.)
Ker dobava premoga na račun reparaci-
je še vedno ni vzpostavljena, izidejo ju-
tri na vse lastnike rudnikov rekvizicijs-
ka povelja. Delo v rudnikih se vrši nor-
malno.

Berlin, 18. januarja. (Izvirno.) Glasom
poročila »Berliner Tagblatt« je izjavil
general Degoutte, da je vojaška akcija v
ruskem ozemlju za enkrat končana.

vihi. Pet ujetnikov, pri katerih so našli
orožje je bilo na mestu justificiranih.

Sovijska Rusija protestira proti za-
sedbi Poruhria.

Pariz, 17. jan. (Izv.) »Havas« po-
roča iz Londona: Sovjetska vlada je
poslala vsem narodom protest proti za-
sedbi nemškega ozemlja ter proti ver-
sailski mirovni pogodbi.

Pretirane vesti o dogodkih na rumun-
sko-madžarski meji.

London, 18. jan. (Izv.) Rumunska
vlada je sporočila vsem medzavezniš-
kim vladam, da zasleduje z ozirom na
dogodke ob rumunsko-madžarski meji
še vedno miroljubna cilje. Preiskava
sama je dokazala, da so bile prve vesti
o teh dogodkih pretirane.

Italijanski predlog glede uprave v
Poruhriu

Rim, 18. januarja. (Izvirno.) »Messa-
gero« poroča, da je italijanska vlada v
svrhu omilenja med Francijo in Nemčijo
predlagala, naj se uvede v okupiranem
ozemlju mesto vojaške civilne uprave.

V borbi za napredni blok.

Značilen sklep zastopnikov pridobitnih krogov.

Na zboru zaupnikov v Celju in na
sestanku pridobitnih slojev v Mariboru
dne 7. t. m. je bil na predlog obrtnika
g. Fr. Novaka iz Maribora sprejet sle-
deči sklep:

»Zastopniki pridobitnih slojev skle-
nejo pozvati narodne in napredne
stranke (SKS, JDS in NSS), da se te-
kom osem dni t. j. do 15. prosinca 1923
izjavijo za skupen nastop in za enotno
kandidatno listo pri volitvah v narod-
no skupščino za volilno okrožje mari-
borsko-celjsko.

Pridobitni sloji zahtevajo za sebe
svoje kandidate v največjih volilnih
okrajih celjsko-vranskem in maribor-
sko-svetlenarškem. Ako se enotnost-
ne doseže, bodo izvajali pridobitni sloji
konsekvence in se pridružili oni stran-
ki, ki jim njih zastopnika zagotovi. O-
pozarjajo, da se bodo — če stranke to
zahtevo odklonijo — strogo držali s
svojimi glasovi one stranke, ki je za
ta predlog in za složni nastop.

Za pogajanja je izbran odbor, ob-
stoječ iz gg. Rebska, Zadraveca, Novaka,
Šostariča in Zelenka.

Ta sklep se je vpsal vodstvom
vseh treh v sklepu navedenih strank.

Vodstvo Jugosloven, demokratske
stranke je dne 9. t. m. odgovorilo na
naslov g. Fr. Novaka kot predsednika
pripravljalnega odbora združenih pri-
dobitnih slojev mariborskega volil. o-
krožja sledeče:

»Na Vaš dopis od 7. t. m. Vam v
imenu oblastne organizacije Demokrat-
ske stranke odgovarjamo, da Vaš pred-
log sprejememo in smo za složni nastop
s Sam. kmetijsko in narodnosocijalno
stranko in za enotno kandidatno listo
pri volitvah v narodno skupščino.

Za slučaj, ako se vsled odklonitve
z druge strani enoten nastop ne dose-
že, ostane ta organizacija sama na svo-
jem stališču, da zagotovi z uporabo vo-
lilnega zakona in dodelitvo primernih
volilnih okrajev pridobitvenim kro-
gom zastopnika.

Vsled sklepa zaupnikov Prekmur-
ja z dne 6. tm. je na listi nosilca dr. Ve-
koslava Kukovca postavljen v dveh
volilnih okrajih z 92.000 prebivalci kot
kandidat obrtnik, gostilničar Štefan
Kuhar.

V drugem največjem volilnem okra-
ju Celje-Vranksko s 60.000 prebivalci je
istotako postavljen kot kandidat obrt-
nik Ivan Rebek.

Krajevni odbor dem. stranke v Sl.
Bistrici predlaga istotako kot kandi-
data obrtnika klinč. mojstra, podžup-
ana Gumzeja v Sl. Bistrici za okraja
Maribor desni breg in Slov. Bistrica s
preko 50.000 prebivalci.

Za okraja Ptuj in Ormož bo posta-
vila stranka kot kandidata kmetovalca
in menda tudi za okraje Brežice in
Šmarje.

V interesu pridobitnih krogov in
naroda Vas torej prosimo, da se zav-
zamete z vso močjo za zmago take liste,
če bi druge stranke enoten nastop od-
klonile.

Narodno-socijalno vodstvo v Mari-
boru je dne 11. tm. izročilo sledeče:

»Z ozirom na Vaš dopis z dne 7. tm.
nam je čast sporočiti Vam, da smo

istega zbog naše enotne taktike odsto-
pili načelstvu stranke v Ljubljani, ka-
tero je za take dalekosežne sklepe me-
ročajno.

Kdor je slišal na narodnosocijalnem
shodu minoli tork govorniki voditelja
narodnih socijalcev Brandnerja, da na-
rodni socijalci ne sklepajo kompromi-
sov z »meščanskimi« strankami in da
bo najbrž se ustvarila skupna »prole-
tarska fronta« (torej zveza s soc. de-
mokratijo), ta lahko presodi, kaj gornji
odgovor pomeni.

Okrožno načelstvo Samostojne kme-
tijske stranke v Mariboru je odgovorilo
dne 12. tm. odklonilo in sicer sledeče:

»Na Vaš cenj. dopis z dne 7. tm. po-
ročamo, da je načelstvo SKS sklenilo,
da pri bodočih skupščinskih volitvah
nastopa popolnoma samostojno. V osta-
lem SKS ni dobila ne od JDS ne od
NSS in ne od kakke druge narodnona-
predne stranke oficijelne ponudbe za
skupen nastop.

Da takoj razpršimo neresničnost
zadnje trditve, ugotovimo, da so pisma
med dr. Kukovcem in Drogenikom pač
dovolj oficijelna. Kdo naj bo še ofici-
jelen, če ne voditelji stranke. Res pa je
povrh, da je od vodstva mariborske
organizacije JDS bila odposlana offi-
cijelna ponudba na okrožno vodstvo
SKS ozir. predsednika g. Lipovška v
Mariboru. Nadaljnji važni dokument v
tem pogledu objavljamo na drugem
mestu, da naša javnost vidi, kako je
vodstvo demokratske stranke storilo
vse, kar je moglo, za skupen nastop na-
prednih strank, za enotno napredno
fronto.

Ker se torej NSS in SKS tekom os-
mih dni, do 15. tm., niste izjavili za
složen nastop naprednih strank, je ali-
cijski odbor pridobitvenih slojev za
17. tm. sklical shod zastopnikov teh slo-
jev iz celoga volilnega okrožja v Mari-
bor. Zbor je sklenil soglasno sledeči

proglas

na pridobitne sloje in na javnost:

1. Pridobitni sloji soglasno izjavlja-
jo, da bodo zastavili vse svoje moči, da
dobe svojega zastopnika za mariborsko
oblast, in se pridružijo stranki, ki jim
zagotovi mandat.

2. Vsled negativnih odgovorov SKS
in NSS na naš dopis od 7. tm. se prid-
bitni sloji pridružijo Demokratski
stranki, ki jim je v svojem odgovoru z
dne 9. tm. zagotovila obrtniško kandi-
daturu v celjsko-vranskem in maribor-
sko-lenarškem okraju. Naproša se, da
stranka privzame na svoji listi naziv
»in pridobitni sloji«. Našega zastopni-
ka bomo smatrali kot zastopnika prid-
bitnih slojev in ne kot strankarja.

3. Kot kandidat pridobitnih slojev v
obeh gori navedenih okrajih se progl-
ša soglasno v Celju že postavljeni kan-
didat g. Ivan Rebek, klinč. mojster v
Celju. Vprašanje namestnika naj reši
načelstvo JDS dogovorno z uradniki
ozirno medsebojnem sporazumu.

V rodovini našega političnega živ-
ljenja brez dvoma vevležanih dogodok,
zato smo smatrali za potrebno, da ga z
objavo vseh dokumentov otmemo po-
zabnosti.

Zahave v Berlinu prepovedane.

Berlin, 18. jan. (Izv.) Policijski
ravnatelj je od danes naprej skrajšal
policijsko uro od 1. zjutraj na 11. uro
pred polnočjo. Vse plesne in druge za-
bave so do nadaljnjega prepovedane.

BORZA.

Curih, 18. januarja: (Izvirno.) Sklep-
ni tečaji: Pariz 35.60, Beograd 4.40, Lon-
don 24.94, Berlin 0.02 dve osminki, Praga
14.70, Italija 25.70, Newyork 537.50, Du-
nai 0.0075, žigosane krone 0.0076, Budim-
pešta 0.205, Varšava 0.01 sedem osmink,
Sofia 3.50, Bukarešta 2.82.

Še en dokument za večnost!

Na mizi organizacije Samostojne kmetijske stranke v Mariboru leži sledeči večno važen dokument, ki bode po svoji rešitvi igral veliko vlogo v politični zgodovini:

Maribor, 15. jan. 1923.

Zabeležba:

Gospod Anton Skala kot tajnik SKS v Mariboru želeč v imenu predsednika organizacije g. Lipovška konkretne podatke glede sporazuma za sodelovanje SKS in JDS pri volitvah v narodno skupščino mariborske oblasti je vzel na znanje sledeči načrt:

Nosilec skupne liste SKS, JDS in Prkm, S. bil bi Štefan Kihar.

Stranki JDS se prepustila kandidatura v Prekmurju v sporazumu s prekmursko stranko.

Za obitnega kandidata Ivana Rebeka se določi obseg mariborskega okr. glavarstva, levi in desni breg.

V vseh ostalih okrajih (101) kandidira SKS.

Vse tri stranke ostanejo nevezane glede svojih programov, vendar so pa obvezane za sporazumno kandidatsko listo zastaviti vse svoje moči.

JDS želi tudi sporazum z NSS, kateri bi se zaskrbeli za en mandat v Ljubljani proti temu, da podpira drugo listo SKS in JDS.

Dr. Kukovec m. p.

Politične vesti.

* Brežiška SKS in lista dr. Kukovca. »Slov. Narod« ima poročilo iz Brežic, da je dr. Kukovec pridobil en del stranke samostojnih kmetov, da je pa to dosegel, ker je trdil, da tudi na Kranjskem gredo napredni skupaj. To ni tako! Že en stanek za kandidacijo SKS v Brežicah je bil brez uspeha, ker je dosedajni poslanec Urek postal v okraju nemogoč. Razmere so dospele tako daleč, da je en del SKS hotel ustanoviti narodnogospodarsko stranko. Tu je dr. Kukovec v prid SKS vmes posegel, dosegel, da se cepitev ne izvrši ter da kandidat Ivan Kene zvest programu SKS kandidira na njegovi listi, dočim bi se daljnje razčiščenje prepustilo toku časa. Za ogorčenje proti dr. Kukovcu torej ni razloga. Bodočnost pokaže, kaj bi bilo za brežiški okraj boljše. Po načrtu dr. Kukovca, ki je brežiškemu okraju hotel pridržati šmarnokoroško-kozijski okraj za Brežičana Ivana Keneta, bi brežiški okraj imel svojega poslanca kakor doslej, zdaj ga ne bode imel, ne bode ga pa imel po načrtu SKS niti šmarnski okraj. Brežiški okraj bi pa zaslužil kmečkega poslanca, ker je zibelka kmečkega ribanja! Čez 2 meseca vprašajte, kdo je prav postopal! Dr. Kukovec je imel pred očmi interes okraja.

* Popolnen razkol med Pašičem in Protičem. V svojem »Radikalu« je napisal Protič dolg članek, v katerem dokazuje, da se je radikalna stranka pod Pašičem oddaljila svojemu programu. Zato daje svojim somišljenikom navodilo, naj v vseh okrajih postavijo lastne kandidatske liste.

* Usodepolno znamenje Radičeve republike. Pred par dnevi je imel nedosojeni predsednik papirnate hrvatske republike Stjepan Radić svoj prvi volilni shod v Varaždinu. Miroljubni apostol kmečke republike je krenil najprej med Zagorce, ker so ga krapinske občinske volitve nekoliko prestrašile in se boji, da bi se celo zagorski kmetje iztreznili v svoji politični opojnosti. Varaždinski shod je bil precej klavern. Radić se je pripeljal

v zaprtem vozu, ki so ga spremljali kmetje na konjih. Ko je došel na trg, kjer se je imel vršiti shod so ga pozdravili klici: Dole Radić! Živela Jugoslavija! Živio kralj! Toda to ni bila najhujša nesreča. Zdi se, da je usoda nalašč hotela biti hudomušna in mu je pripravila neprijetno presenečenje. Ko je na tribuni z vsem svojim preroškim elanom napovedoval prihod miroljubne republike na dan sv. Jožefa dne 19. marca, se je tribuna zamajala in ... Radić je obličal na tleh med deskami. Med številnimi nasprotniki je nastal buren smeh, zakaj to je slabo znamenje za republiko sv. Jožefa ... No, če bo Radić tudi pri volitvah padel z visokega kot je padel na svojem prvem volilnem shodu, si bo lahko Zagorci zapele tisto staro: Sveti Jožek, stari možek — dugu bradu imaju — republiko, mrtvo dete, — žalosno več zibljeju ...

* Bolgarija dementira vesti o vojni pripravi. V časopisu so se razširile vesti, da se tudi Bolgarija pripravlja na vojno. Bolgarska vlada je izdala odločen dementi, ki v njem naglašja, da je Bolgarija za mirovno politiko in bi tudi v slučaju spopada med Romunijo in sovjetskimi Rusijo ohranila strogo nevtralnost. Neresnične so vesti o nekakih njenih zvezah z Rusijo. Med boljševiki in Rusi in agrarnimi Bolgari ni nikakih skupnih interesov.

* Nemška propaganda. »Tempe« piše, da je zelo značilno tole dejstvo: V trenutku, ko Francija in Belgija zasedata Porurje, so litavske čete poplavlile njemovsko (memelsko) ozemlje, obenem pa prihajajo vesti o madžarski mobilizaciji. Oba naroda živita v nesporazumu z zavzetnikom Francije in mejita na Rusijo(?). Litavci napadajo Poljsko, Madžari Romunijo. Nemška propaganda dela istotako v Kovnu kakor v Budimpešti. Konflikt med temi državami bi dal nemškimi militaristom priliko, da pokažejo svoje sposobnosti.

* Zakon o zaščiti države na Poljskem. Iz Varšave poročajo: Poljska vlada je po vzgledu Nemčije izdelala in predložila sejmju osnutek zakona o zaščiti države. Zakon so izvali zadnji dogodki zlasti u-

mor prezidenta Narutowicza. Zločini zoper varnost države in njenih zakonitih predstavitev bodo kaznovani zelo strogo.

* Rusija protestira proti zasedbi ruhskega ozemlja. Vseruski centralni izvršilni odbor je izdal od Kalenina podpisani proglas, v katerem protestira proti zasedbi Ruha in izjavlja, da bodo v Rusiji posvečali vso pozornost dogodkom v Nemčiji.

Dnevna kronika.

— Nov dokument požarne brambe v Kamnici. Zaveden Slovenec nam je dal na razpolago vabilo, katero je prejel za Silvestrov večer od požarne brambe v Kamnici. Naslov na zunanji strani napisan s črnilom, je seveda samo nemški ter se glasi: »Ann die sehrgerde Familie N. N. in Rosbah«; vabilo, ki je dvojezično pa se glasi slovensko takole: »Prostovoljna požarna bramba Kamnica priredi v nedeljo dne 31. decembra 1922, ob 4. uri popoldan v gostilni A. Vogrinec v Kamnici veliko Silvestrovo večer z raznimi ljudskimi zabavami, kateri se Vaše blagorodje uljudno vabi. Vstopnina Din. 2 ali K. 8.« Naslov in vabilo sta stisnjen dokument nemčurske kulture te požarne brambe, ki ne pozna ne nemščine ne slovenščine.

— Za dijake, ki hočejo v Anglijo. — Naše poslaništvo v Londonu opozarja na to, da angleške oblasti ne dovolijo vstopa na angleška tla dijakom, ki ne morejo dokazati, da imajo zadostnih sredstev za študij v Angliji.

— Potovanje v Kanado. Za potovanje v Kanado zahtevajo tamošnje oblasti poleg potnega lista še 6 raznih drugih dokumentov. Oni, ki bi morebiti hoteli potovati v Kanado, si morajo poskrbeti vse potrebne listine, sicer bodo imeli velikanske sitnosti in se bodo morali vrniti. V Mariboru je tozadevni razglas nabit na črni deski v hodniku policijskega komisarijata.

— Naznanjamo, da je drugo nagrado v konkurzu slovite »Nestle«-ove čokolade (salonska garnitura, sestojeca iz dveh divanov, dveh naslonjačev in štiri stolcev) zadel g. Niša Todorović iz Negotina, tretji dobitnik (moško obleko, vredno 2000 Din.) pa je dobil g. N. Katušić iz Zagreba.

— Pogreb kralja Konstanila se je vršil dne 14. t. m. v Neapeju, kamor so prepeljali tečene ostanke bivšega kralja iz Palermo. Rakev je došel na ladji »Italia«; v luko so prišli mrtvega kralja proti njegovi sorodniški in grški dostojanstviki. Na štiri lafeti, pokriti z grško zastavo, so rakev prepeljali v grško cerkev, kjer so se vršile pogrebne ceremonije. Vdova Sofija s princezinjami in vojvodinjo d'Aosta je došla na avtomobilih italijanskega dvora. Kraljeve telesne ostanke prepeljejo v Atene.

— Bivši cesar Viljem ima trgovski talent. Bivši cesar Viljem je pokazal že dvakrat izreden trgovski talent. V pr-

vem slučaju je prodal pod najboljšimi pogoji svoje slabo pisane memoare, ki so mu prinesli ogromno denarja. Sedaj pa je izdal razglednice s svojo in ženi na fotografijo ter si dal od založništva izplačati približno 50 milijonov mark. Če bi bil Viljem tako praktičen državnik kakor je trgovec ...

— Sneg v Zgornji Avstriji in na Solnograškem. Iz Linca poročajo da je v noči od 16. na 17. t. m. divjala huda snežena burja, ki je pretrgala vse telefonske zveze ter napravila precejšnjo škodo na strehah in po drevju. V vsej Zgornji Avstriji je zapadel debel sneg. — Podobne vesti prihajajo iz Solnograške, kjer je toliko snega, da trpi celo železniški promet. — Na Štajerskem je povzročil visoki sneg občuten zastoj v prometu med posameznimi kraji. Nekateri gorski kraji so popolnoma odrezani od sveta.

— Grof Berchtold na Češkem. Iz Brna poročajo, da se bo na svojem moravskem posestvu stalno naselil bivši avstro-ogrski zunanji minister grof Berchtold. Nekateri listi kličejo na odgovor češkoslovaško vlado, ki je dovolila največjemu nasprotniku osvobodjenja Slovanov in znanemu monarhističnemu rovarju trajno naselitev v češkoslovaški republiki.

Dopisi.

Žetale. Tu so bile volitve v agrarni odbor že pred dobrim letom in 10. dec. 1922 zopet. Poprej so se obetala dva iz obširnih graščinskih logov po nižji ceni, sedaj pa je kupil velik del loga neki bogatin iz Černoziš, ki bo delal drva za kupčije in siromak jih ne bo več dobil. Ljudje izgnubljajo tako vsako upanje v gospodo. — Naša posojilnica je imela lepo svoto naloženo pri Verbandu v Gradcu. Ob prevratu jo je hotela dvigniti, a ravno takrat je naša država prepovedala uvoz denarja in obljubila je ureditev vprašanja. Od tistih dob se mučimo že tri leta, da bi prišli do svojega denarja, pa vse zaman. Ljudje pa tožijo za denar. Ali bo res naša vlada pustila nam prodati posestva namesto da bi držala svojo obljubo?!

Ptujske vesti.

Junjski čin. Dne 15. t. m. so se sarkale v Krčovini pri Ptuj na veleposessvu »Anski dvor« sinovi prof. dr. K. in odvjetnika dr. Š. 4—9 letni dečki Fric, Branko in Bojan. Po prvih dobro uspelih vožnjah, zvalikli so sanke v svojem otroško-neprevidevno veselju višje pobočja in v kriku drče čez zmaznjeno snežno odejo. Toda — o groza — sanke drve bliskovito čez ravan ob vnožju hriba, skočijo čez meter visoko obrežje bližnjega ribnika na ledeno skorjo, ki odneha pod silnim sunkom in vsi trije izginejo brez glasu pod ledeno odejo v globočino. V bližini stoječi veleposessniški sin Cenci Glatz opazi to.

»Ah!« — je vzkliknila mladenka rudeča od gneva. — »To je preveč! — Jaz se zoperstavljam! — Kdo ste vi, ki si dovolite govoriti tako z menoj, tu v moji hiši? — Smilili ste se mi, — imela sem sočutje z vami in trepetala sem zavoljo bolečine, katero sem vam prizadejala. — Vaše čudno obnašanje bi že samo zadostovalo oprostiti me tisočro priseg. — Videti hočem, če sem res ženska, ki se ne kaznjuje žali in zasramuje! — Odstranite se, gospod!« —

»Vi me spodite?« —

»Kakor hlapca!« — Ker govorite žensko, kakor si ne bi upal govoriti niti zadnji izmed hlapcev.« —

»In jaz vendar ne grem!« — je odvrnil d' Etioles, vzdignivši se. — »Govoril da sem, kakor hlapec, — dobro! — A sedaj bodem delal, kakor gospodar!« —

»To je preveč,« — je vzkliknila Ivana, — ter hotela pozvoniti, da prikliče služabnike. —

D' Etioles je stegnil svojo roko, — njegove oči so se zablisnile v plamenu strasti in nevolje, — in njegov glas je postal sikajoč:

»Nesrečnica, le kliči, le kliči, — ali prisegam ti, da bode zvonec, s katerim pozvoniš ti, zvonil i smrtno uro tvoje mu očetu!« —

»Smrtni uri mojega očeta!« — je zajecjala Ivana v smrtnem strahu, —

Obstala je, — z roko si skušala vmi-

Mihel Zevaco:

Markiza Pompadour.

Zgodovinski roman. — Poslovenila Rosandra, (Dalje.)

Zaihtela je, glasno zajokala. — Slednjič se je zopet pomirila in ihtela nadaljevala:

»Da, obup, — videla sem okoli sebe predrzne pogrede, — podile ponudbe in mizkotne govore, — prvič sem tedaj razumela grozoto svoje usode, — spoznala, kaj pravzaprav hočejo vsi oni moški, ki pridejo semkaj dozdevno vsled godbe, poezije in lepih umetnosti. — Sama, gama na svetu! — Strah me je bilo, — trepetala in jokala sem, in ko sem zagledala vas, svojega edinega sorodnika, sem upala, sem mislila, da me morete rešiti. — In radi tega sem sprejela to poroko, — ker ste mi zagotovili, da si ne bode upal nikdo žaliti, niti nesramno, nespoštljivo pogledati ono, ki bi nosila vaše ime. — Sprejela sem, kakor se sprejme in se odloči za klavzuro, — pritrdila sem vam!« —

»In od tedaj, — kaj se je pač spreminilo,« — je vprašal hladno d' Etioles.

»Ali ni pri vas, kakor tedaj, vaša hobra mati Poisson!« —

»Danes se je vendar nekaj spreminilo, — to, da se je gospod de Tournement povrnili, — in on me bode varoval!« —

»Ej, kako, — ali je mari strogo stopil na nečakovo mesto,« — se je rogala d' Etioles. —

Ivana je vstala, zarudela v obraz — a izraz ji je bil dostojanstven. —

»Gospod,« — je spregovorila, — »pomnim vas, da ne klevetate! — Bog daj, da ne bi nikoli spoznali nizkotne nesramnosti besed, katere ste spregovorili.« —

Zablisnilo se je v steklenih očeh. —

»Torej, vi me spodite, — seveda, — ta ubogi dobri bratranček je bil pač dober pred jednim mesecem, a sedaj lahko gre, kot kak hlapec.« —

»Oprostite mi, Henrik,« — je zaprosila Ivana z milim glasom, — »jaz vas ne podim, — da, prosim vas celo, da ostanete i za naprej moj dobri bratranec. Vsa lovalčnost in prisrčno prijateljstvo bo vaše!« —

»Ali za Boga vendar, zakaj je sedaj ta poroka postala nemogoča?« —

»Henrik, Henrik, ne silite me, da postanem kruta!« —

»Govorite, jaz lahko slišim vse, — vse!« —

»Naj bode torej! — Jaz vas ne ljubim,« — je odgovorila priprosto Ivana, Henrik d' Etioles je glasno zakropotal, kar je vznemirilo Ivanako, —

»Ta vzrok pač ni veljaven,« — je vzkliknil. — »Jaz vas ljubim in vas poročim!« —

»Gospod,« — je zaprosila Ivana s sklenjenima rokama, — »pa če vam povem« —

»Le povejte, — kar povejte, draga zaročenka!« —

»Vi ste mož časti,« — je šepetala mladenka z vročim glasom, — »vi se ne bodete hoteli okoristiti z enim trenutkom obupa, ter onesrečiti srce, ki ne samo, da ne ljubi vas, ampak ljubi drugega, obožuje drugega!« —

Gospod d' Etioles si je mirno popravlil čipke ob ovratniku —

»In to je vse!« — je vprašal z lednim glasom. —

Kot okamenela je obstala Ivana pri teh besedah, — sapa ji je zastala in oči so se ji razširile, kot da se ji je pokazala grda pošast! —

»In sedaj,« — je nadaljeval Henrik d' Etioles, — »naj bo konec galantnosti! — Če hočete, začniva govoriti resno!« —

»Resno!« — je zajecjala reva, stoječa, a že se je opotekla, premagana od groze. — »Kako, — po tem, kar sem vam rekla?« —

»To pač ni nič posebnega, — Vi me ne ljubite. — Jaz vas poročim! — Vi ljubite drugega! — Jaz vas vse jedno poročim!« —

zavpije na pomoč, sam pa brez pomisleka skoči za njimi v temno brezno. Z nadlovesko močjo in naporom spravi vse tri na površje, kličo zopet in s pomočjo prihitelega hlapca reši drugega za drugim na obrežje. Sam spehan do skrajnosti, ne misli na sebe, ukazuje, zgrabi prvega, beži z njim na dom in miruje prej, da so vsi trije dobro zribani in otrti v postelji. Res junaški čin in požrtvovalnost, kakor jo danes ščemo zama in ki zasluži najvišje priznanje, ker z lastno smrtno nevarnostjo je rešil troje nadbudnih življenj gofove smrti in ohranil starišem življenjsko srečo.

Največja senzacija letošnje predpustne sezone bo

„Japonska noč“

v soboto, dne 20. t. m. v Götzovi dvorani.

Mariborske vesti.

Maribor, 18. januarja 1923.

m Smrtna kosa. Včeraj je umrla gospa Ivana Stumberger, roj. Flucher, soproga krojaškega mojstra in hišnega posestnika v Mariboru g. Ivana Stumbergerja.

m Bogoslužje na pravoslavno Božjojenje. 19. o. m., u Mariboru. U 9. časova službo, če se u pravosl. kapeli služba Božja, odkuda oko 411. ide liti-ja na brod na Dravi, gde se obavi osvečenje vode uz propisano asistenciju vojske mariborskog garnizona.

m Otvoritev Japonske noči se vrši točno ob 20. uri; pred to uro nima nihče vstopa.

m Na agitaciji za radikalce je bil baje te dni v Mariboru Andrej Gabrček, ki je bil svoj čas vodja napredne stranke v Gorici, sedaj pa ima nek Warenverkerebureau na Dunaju.

m Trgovski ples dne 13. t. m. je izpadel sicer zadovoljivo, saj je lahko prišel tako plesalec kot neplesalec popolnoma na svoj račun, pogrešali smo pa žal mnogo takih trgovcev oben narodnosti, katerih poset smo opravičeno pričakovali in kojim bi ne bilo težko, prispevati s tem svoj obolus za prepotrebno trgovsko nadaljevalno šolo in bodoči Trgovski dom. Ob tej priliki nas da veže prijetna dolžnost, zahvaliti se tem potom pristrano raznim trgovcem in drugim čislanim posetnikom trgovskega plesa za številna preplačila na vstopnino in vsem drugim, ki se niso strašili skrajno slabe poti tistega večera ter se plesa udeležili. Istotako gre najlepša zahvala vsem cenjenim damam, ki so žrtvovali s sodelovanjem v raznih šetorih ves zabavi namenjen čas in so tudi one z napornim svojim delom deležne doseženega uspeha. Trgovski gremij.

riti srce, ki se je zdelo, da mora razpočiti.

Z malim skokom se ji je približal slabotni revni in blede plemič:

»Ali mi dovolite dve minuti pogovora?«

Prikimala je z glavo, ker ni imela več moči, da bi spregovorila.

In tedaj je začel on s hripavim glasom ter vzravnavši se, kot gad, predno se vrže na žrtvo, — s plametičimi očmi:

»Poslušajte, — vi ne poznate našega dobrega kralja Ludvika XV. — našega ljubljence, — le Bienaimé!«

Deklica je vzdihnila v svoji tugi.

»Torej, naš ljubljence je zmožen vsega, kadar se pripravlja, da naloži dobremu ljudstvu nove davke, — vsega je zmožen, tudi dati zadoščenje ljudskemu vpitju. — In to vpitje, ti driki so danes obrnjeni, naperjeni proti državnim glavnim upraviteljem. — Če se ne motim, je gospod de Tournhem naslovni generalni upravitelj v Pikardiji.«

Ivana se je zdržnila, — kot da je kot list in poslušala.

»Včeraj, — vračajoč se iz lova, — je nadaljeval d' Etioles z globokim glasom, — je podpisal kralj nek odlok, — oh, čisto nič posebnega, mal odlok brez posebne važnosti, — ki predpisuje edine preiskavo javnih generalnih u-

m Vsi oni, ki imajo pri klubu »Gros-har« tiriatve na račun Japonske noči se naprošajo, da doposljejo do jutri v petek do 18. ure zaključne račune gosp. Karlu Preisu, trgovcu s pohištvo v Gosposki ulici, ker se na poznejše račune ne bo oziralo.

Volitve v pokojninski zavod. Prejeli smo: V ponedeljek 22. t. m. ob 8. uri z. se vrši v mestni posvetovalnici shod vseh volilnih upravičencev z drevnim redom: Predstojajoče volitve v pok. zavod. Ker so volitve nad vse važne za vsacega priv. nameščenca, udeležite se shoda polnoštevilno.

m Glasbena Mafica v Ljubljani priredi z vsem svojim moškim in ženskim zborom v soboto dne 10. marca 1923 v Götzovi koncertni dvorani koncert, na katerega že danes vsa društva opozarjamo.

m Najnovejši japonski časopisi so prispeli včeraj iz Tokija ter se bodo kolportirali na »Japonski noči«. Ker so japonski časopisi pri nas gojovo še docela nepoznani, bodo vzbudili nedvomno veliko zanimanje.

m Pasterjev večer v »Ljudski univerzi«. Tudi Maribor noče zaostati za drugimi mesti velikega dela Evrope, ki so že slavila ali še bodo slavila stoletnico francoskega učenjaka in dobitnika človeštva Louisa Pasteurja. V ponedeljek dne 22. t. m. priredi tukajšnji zdravnik g. dr. Fr. Toplak v prostorih »Ljudske univerze« (mala kazinska dvorana) predavanje o Pasteurju, njegovem življenju in delovanju. Predavatelj namerava prav posebno očitati znanstveni in praktični pomen Pasteurjevih raziskav na polju bakterijologije. Tako se čitateli ne bodo seznanili samo z življenjem in delovanjem velikega učenjaka, marveč bodo spoznali tudi nekatere važne prirodoslovno-medicinske pridobitve. Če bo mogoče, bo g. predavatelj demonstriral z mikroskopom in z bakterijami. Pričakujemo obilen obisk. Začetek točno ob pol osmi uri zvečer.

m Pasji zapor. Z ozirom na dejstvo, da se je v zadnjih dneh klatil in obgrizel več oseb v mestnem območju kakor tudi v območju tukajšnjega okrajnega glavarstva velik pisan pes, ki je kazal vse znake pasje stekline in ki se ga kljub marljivim poizvedbam do sedaj ni moglo vloviti, odreja mestni magistrat v svrhu zatiranja pasje stekline na podstavi §§ 41 in 42 živ. kuž. zakona z dne 6. avg. 1909, drž. zak. št. 177 in izvršilne navedbe k temu zakonu z dne 15. okt. 1909, drž. zak. št. 178 za celo mestno občino ponovno: 1. strogi pasji zapor; 2. pse, katere se jemlje na cesto je zavarovati z varnim nagobčnikom, ki zabrani grizenje in popadanje, in se imajo vsi psi obenem voditi na vrvi; 3. vsi drugi psi morajo biti pripeti noč in dan na zanesljivi železni verigi; 4. vse mačke morajo biti varno zaprte; 5. prepovedano je jemati pse v gostilne, kavarne in druge javne prostore, (trgovine, mesnice, zabavišča), kakor je tudi prepovedano, da bi se psi, ki se vodijo po javnih vrtilih in nasadih,

praviteljev. — Gorje onim upraviteljem, kateri bi ne imeli računov v redu. — Najmanj, kar se jim vtegne pripetiti, so vislice, če ne pripadajo plemenitaškemu stanu, kakor na primer gospod de Tournhem, — v katerem služaju bi imel pravico zahtevati, da mu odseka glavo pravi patentirani krvnik.«

»Ali sanjam, — ali je to le teža groznih sanj, — grozna mora, ki me davi, — je vzdihnila Ivana.

»Torej!« — je povzpel d' Etioles s satanskim posmehom. — »Kaj pravite vi k temu? Naš kralj, — naš dobri ljubljence, ki pusti odsekati glavo dragemu stricu!«

Obup je oživil mladenko!

»Podlež!« — mu je zakričala v obraz z glasom, ki se je zdel nji mogočen, medtem ko se je komaj slišno izvil iz njenih ust. — »Podlež, — vi veste predobro, da gospod de Tournhem ni mogel slepariti.«

»Ali dokaze imam ravno o nasprotnem, mila mi zaročenka!«

Saj je bil odsoten vendar toliko let!«

»A podpisal je vse listine, vsako-krat, kadar se je povrnil, — res, priznati treba, ne da bi jih bil tudi prečital!«

(Dalje prihodnjič.)

pustili prosto tekati okoli; 6. psi, kateri ne bi bili po teh določbah zavarovani, oziroma bi se zaslužili brez znamk, nadalje prosto stikajoče mačke, morajo se brez izjeme usmrtiti. Pri tem se posebno pripomni, da se morajo psi, kateri so se videli neprimerno zavarovani ali brez znamke, tudi pozneje na stroške lastnika odvesti in pokončati; 7. konjač bode v presledkih lovil pse brez nagobčnika ali znamke in pse, ki se obenem ne vodijo na vrvi, ter pse in mačke, ki prosto tekaajo okoli; 8. ker še ni dognano, če ni ta pes še drugih oseb in živali vgriznil, se naroča, da je vsak tak slučaj prijaviti mestnemu magistratu; 9. prestopki tega razglašja se bodo kaznovali po kazenskih določilih živ. kuž. zakona in naredbe dež. vlade za Slovenijo št. 21 iz leta 1920; 10. z ozirom na jako nevaren značaj pasje stekline, ki se prenese tudi na ljudi, pričakuje mestni magistrat, da se bo prebivalstvo ravnalo natančno po izdanih predpisih; 11. pasji kataster ostane nadalje v veljavi in so posestniki psov dolžni prijaviti vsako izpremembo o stanju psov, zlasti vsako sumljivo obolenje, pogin, pobeg, skotenje in to najkasneje tekom treh dni v svrhu zabeležbe v katastru in pa morebitnih nadaljnih odredb.

m Zveza jugoslovanskih železničarjev podružnica Maribor je imela v nedeljo dne 14. jan. t. l. v mali dvorani Narodnega doma svoj X. redni občni zbor. Kratkemu otvoritvenemu govoru podružničnega predsednika Ivana Kežarja je sledilo tajniško poročilo, iz katerega je razvidno strogo stanovsko vsestransko in nepolitično delovanje te narodnostanovske organizacije. Blagajniškemu poročilu je sledilo poročilo računskih preglednikov. Na njihov predlog se je podal celotnemu staremu odboru absolutorij. Ker je ustanovitelj in dolgoletni predsednik mariborske podružnice Ivan Kežar zopetno izvoljen radi vsestranske zaposlenosti odklonil, je bil s ozirom na njegove velike zasluge za organizacijo enoglasno izvoljen častnim predsednikom te podružnice. Na to je bil enoglasno izvoljen sledeč nov odbor: Lukačič Avg. predsednik, Perme Davorin I. podpred. Santl Simon II. podpreds. ter odborniki: Mordej Franjo, Bende Franjo. Namestnik Tomaž, Verlič Srečko, Aleksič Ant., Langerholz Franjo, Grušovnik Jos., Ločičnik Albin ter Žvan Ivan. — Novemu odboru želimo mnogo uspeha pri njegovem delovanju.

m Vpogled v izkaz o odmeri dohodnine. V smislu člena 36 B IV točke 11 b uradnega lista 240 iz leta 1921 se objavi, da je priredba dohodnine za davčne zavezance cenilnega okraja Maribor mesto za leto 1922 dovršena. 15 dnevni rok za vpogled v odmerni izkaz se določa za čas od 1. do všteti 15. febr. 1923. Davčni zavezanci lahko vpogledajo v predpisni izkaz pri mestnem magistratu v Mariboru, davčnem uradu v Mariboru ali pa pri podpisnem oblastvu med navadnimi uradnimi urami. Predpis dohodnine za one zavezance, ki do všteti 2. marca 1923 ne vložijo priziva ali pritožbe pri davčnem oblastvu, postane pravnoveljavna. — Prizivi so podvrženi taksi po 10 Din. v kolkih.

m Grajska klet. V petek 19. t. m. veliki koncert polnoštevilne godbe »Drava«. Začetek ob 19½. uri zvečer. Vstopnina 2 Din. 121

m Tatvina. Neki Mariji Golob, stanujoči Ob bregu je doslej neznanj storilec odnesel iz njenega stanovanja eno žensko obleko, belo bluzo, predpasnik, naglavno ruto in novo moško obleko. Tat se je poslužil ključa, ki so ga stanovaleci »shranjevali« pod podložkom pred vratmi.

m Zapirajte trgovine! V soboto, dne 13. t. m. po noči je varnostna straža kontrolirala trgovine v III. okraju. Samo na Koroški cesti je našla pri treh trgovinah nezaklenjena in samo prislunjena vrata. Tudi pri tovarni pohištva (A. Viher) so bila vrata nezaklenjena. Ni se potem čuditi, da razni elementi porabijo take prilike in izvrše tatvine in vlome!

Narodno gledališče.

Repertoire:

Četrtek, 18. jan. Uzitkarji. B.
Petek, 19. jan. Faust. A. Gostovanje z. Kvittla, člana zagrebske opere.

Sobota, 20. jan. Zaprti radi japonske noči.

Nedelja 21. jan. Popoldne ob 15. uri Pogumni Tonček, izv. — Ob 19½. Baron Trenk, izv.

Torek, 29. jan. Čvor. C (kuponi). Premijera.

—□—

Gg. abonente. Od večih strani smo čuli, naj bi se dal »Pogumni Tonček« v abonent. Zato prosimo gg. abonente, naj blagovolijo potom dopisnice izraziti tozadevno željo. — Uprava.

Vstop med izvajanjem v gledališče. Opetovano se dogaja pri dramskih in operetnih predstavah, da prihaja občinstvo k predstavam prepozno. S tem motijo zakasneli igralce in pa tudi pravočasno dospelo občinstvo. Ker smo že opetovano opozarjali v časopisju na točnost, kar je v interesu občinstva in gledališča in je prejela gledališka uprava tudi tozadevno pritožbo glede motenja s prepozno prihajanjem, odrejamo sledeče: Med izvajanjem vstop nikakor ni dovoljen. Točno ob pol 20. uri se bodo vsi dohodi v gledališke prostore zaprli ter bo moral vsak zamudnik počakati prihodnje pavze; kajti skrajno potrebno je, da vlada med izvajanjem popoln red in mir, da ni nepotrebnega in opravičenega razburjenja s strani občinstva in igralcev. Točno ob pol 20. uri se bo zaprla tudi gledališka blagajna, zato si naj obiskovalci predstav po možnosti preskrbe vstopnice že pri dnevni blagajni, ali pa naj blagovolijo priti ob sedmih, ko se odpre večerna blagajna. Na lepakih bo tudi stalno označeno, da med izvajanjem vstop ni dovoljen. Večerna blagajna bo odslej naprej odprta tudi že 1 uro pred predstavo, torej ob pol 19. uri, da ja ne bo nikakih izgovorov s strani občinstva. — Uprava.

Ljudska knjižnica Narodni dom, I. nadstr.

posluje ob nedeljah od ½10.—½11. ure
in ob četrkih od ½19.—½20. ure

Gospodarstvo.

g Produktna borza v Novem Sadu, 16. jan.: pšenica, bačka 445; ječmen, bački 315; oves, bački 295; koruza, bačka 205; fižol, novi beli 375; moka, št. 00 630, za kuho 605, krušna št. 6 — 555; mast, svinjska ab Bačka 32, slanina, vsoljena ab Bačka 25; tendencas čvrsta.

Albert Ž.

Središkemu

„Sokolskemu domu“.

Če greš po prijaznem trgu Središču mimo zelenih občinskih pašnikov, se ozreš nehote na veličastno stavbo ob cesti — na Sokolski dom, ki je bil zgrajen šele pred kratkim in je skoro ena najlepših srediških zgradb.

Kako prazen je bil prej tisti orostor, kjer se sedaj dviguješ Ti, Sokolski dom! Z velikim ponosom lahko zremo danes na Tebe. Dobro smo pojмили besede strma je pot, a cilj je lep! Sedaj smo uvideli in spoznali resničnost slovenskega pregovora: zrno na zrno pogaja, kamen na kamen palača. — Ko so Ti na Vidov dan položili temeljni kamen, smo Te zrla že v duhu ter smo komaj pričakovali oni dan, ko boš dovršen in izročen svojemu namenu. Kakor je rastla sokolska stavba, tako nam je duša od dne do dne vedno bolj kipele, polna radosti, veselja in prave zadovoljnosti.

Zakaj neki to veselje in ta radost? Zato, ker smo Te želeli že dolga leta in ta naša prisrčna želja se nam je tudi izpolnila. Kadar gledamo na Te, Sokolski dom, se nam zdiš, da si svet, posvečen, in da si bil greh, če bi Tvoj prag prestopila tuja, nam sovražna noga.

Obilo dela in truda je bilo, da smo uresničili naše iskrene želje. Vendar pa ob pogledu na Te, Sokolski dom, pozabimo na vse prejšnje skrbi in težave, ker vidimo zadoščenje za naše vztrajno delo. Postavili smo Ti močne in trdne temeljne kamne, ki jih ne more nobena sila podreti in razbiti. Vemo, da nam boš prava šola vzgojevalnica, kjer

se bo vzgajal narod, vreden zlata, mogočevanske svobode, ki smo si jo priborili s potoki krvi.

Skoro vsak večer ti se prijazno smehljajo velika, razsvetljena okna prostorne telovadnice, kjer se izobrazuje članstvo telesno in tudi duševno, po načelih češkega filozofa, nepozabnega Miroslava Tyrša. Koliko dela, koliko dolžnosti, a koliko dobrega in koristnega, nam daješ Ti, Sokolski dom! Vse, kar je treba za telesno in tudi umstveno izobrazbo človeka, se ti tukaj nudi.

Sedaj so nam dane možnosti, da zvesto izvršujemo vzvišene Tyršove ideje. Naj nam bodo pri tej priliki znane besede goriškega slavčka — Simona Gregorčiča, ki pravijo:

»Dolžan ni samo, kar veleza mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan!«
Te besede naj bodo geslo in bodrilo naših sokolskih delavcev k pravemu, nesebičnemu delu, saj sokolstvo si ne koristi, ne slave!

Ti — Sokolski dom, bodi središče in torišče našega dela, ki nam ga narekuje

je sokolski evangelij! V sokolskem domu naj gori neugasljiv ogenj sokolskih pravic in načel! V Tebi naj se vzgaja narod na duhu in telesu, narod, ki bo vreden imena Slovan, narod, ki mu bo sveta pest priborišne zemlje. V Sokolskem domu naj se vcepja našemu nedobudnemu naraščaju ljubezen do neodrešenih bratov ter se jih naj usposobi, da bodo pripravljeni ma oni veliki dan, ko bo tudi tem, ki tako željno hrepene po svobodi, zasijalo zlato solnce svobode!

Veliki in lepi cilji izhajajo iz Tebe, Sokolski dom! Sedaj, ko Te imamo, so nam dane nove in prave smernice k izvrševanju sokolskih dolžnosti. Naj sijejo vedno nad Teboj svobodni solnčni žarki, ki jih ne sme zakriti nobena megla in pregnati nobena burja. Medtem pa Ti, Sokolski dom, zvesto služi svojim blagim, vzvišenim in edinole pravim ciljem!

Ne pozabite naročnine!

Petek 19. Operni večer salonske godbe Kaplanek! Petek 19.

v VELIKI KAVARNI.

Predvajajo se fantazije iz oper: „Faust“, „Carmen“, „Madame Buterfly“, „Traviata“, „Prodana nevesta“, „Ksenia“, „Cavalleria rusticana“.

Vstop prost. — Program leži na mizah. — Brez povišanja cen.

Bernhard Kellermann:

PREDOR.

Roman.

(Dalje)

(116)

Tudi Allan je bil videti srečen. Celo šalil se je in se smejal: nikdo naj bi na njem ne izsledil ničesar, kar bi utegnilo podkrepiti občno mnenje, da se je Ethel pridala. Toda naj je počel karkoli, vse je vršil v nekakšni vročici. Kako hudo ga boli, da mora glumiti komedijo, ni videl nikdo. Misli je na Mauda, in ob srcu mu je bilo od toge in gnusa tesno. Nikdo ni videl. Ob devetih se je z Ethelo odpeljal na Lloydov dom, kjer naj bi stanovala prve tedne. Izpregovorila nista nobene besede, in Ethel tudi ni zaželela, da naj bi Allan kaj govoril. Allan je v vozu slonel utrujeno in iznemoglo in je z napol zaklopljenimi očmi brez zanimanja gledal vunkaj na mrgolečo cesto polno plesočih luči. Ko je Ethel poizkusila, prijeti ga za roko, je začutila, da je ta roka ledeno mrzla in brez življenja.

Pri Trideset tretji cesti je nekaj njun car ustavilo, da je moral eno minuto postati. Ob tem je Allan zagledal na velikanskem lepaku krvavo rdeče črke, ki so na cesto plamenele:

»Predor! Sto tisoč mož!«

Oči je odklopil, zrenice so se mu razširile, toda strašna duševna utrujenost, ki ga je mrtvila, ga vključ temu ni minula tudi za sekundo ne.

Ethel je dala palmonovico razsvetliti, potem pa je Allana poprosila, naj bi ji še malo drugoval.

Preoblekla se ni. V bliskavi svatbeni obleki je sedla v stol, z Rosy Diamondom na čelu, si prižgala cigareto in zdaj pa zdaj privzdignila dolge trepalnice ter kradoma pogledala, kaj počneja Allan.

Allan je hodil tja in sem, kakor da je sam, in si razmišljeno ogledoval pohištvo in cvetice, ustavivši se zdaj tu, zdaj tam.

V dvorani je bilo vse tiho. Le skriti vodomet je žuboril in brbral. Časih je tajinstveno zašelestila rastlina, ki se je zleknila. Zdelo se je, da je moči umeti besede, ki so se glasile po cesti.

»Ali si zelo truden, Mac?« je Ethel vprašala po dolgem molčanju. Vprašala je pravi potihoma in ponižno.

Allan je obstal in Ethelo pogledal.

»Sem,« je dejal z zamolklim glasom in se oslonil na kamin. »Bilo je toliko ljudi!« Od njega do nje je bilo samo deset korakov hoda, pa je vendar bilo, kakor da sta za milije vsaksebi. Nikdar nikoli nista novoporočena tako samovala.

Allan je bil v lice ves blede in siv. Oči so mu bile brez leska in ugasle. Nič več se ni mogel potajevati. Ethel pa se je zdelo, da je končno postal človek, kakršen je sama, človek s srcem, ki je zmožen čustvovati in trpeti.

Vstala je in bliže prihajajoč s tiha poklicala »Mac!« Allan je pogledal.

»Čuj, Mac,« je začela s svojim najmekkejšim glasom, »treba je, da se s teboj pogovorim. Poslušaj. Ne maram, da bi bil nesrečen, Mac. Nasprotno, iz vsega srca želim, da postaneš srečen — kar najbolj srečen! Ne sodi, da sem tako nespametna in si unišljam, da si me poročil iz ljubezni. Ne, tako nespametna nisem. Nisem pravice, lastiti si tvoje srce in si ga tudi ne lastim. Svoboden in nevezan si prav tako kakor prej. Tudi ni treba, da bi si prizadeval uveriti me, da me le kolikaj ljubiš, ne! Saj bi me bilo sram. Ne zahtevam od tebe ničesar, Mac, prav ničesar. Samo pravico, ki jo imam že nekaj tednov, da smem vsekdar malce biti v tvoji bližini...«

Ethel je premolknila. Toda Allan ni črnil.

In Ethel je nadaljevala: »Zdaj ne igrati več komedije, Mac. To je minilo. Komedijo sem morala igrati, da te dobim, a zdaj, ko te imam, mi ni več treba. Zdaj smem biti povsem naravna, pa se ti bo pokazalo, da nisem zgolj muhasta in grda pokora, ki le trpinči. Čuj, Mac, treba ti je povedati vse, da me spoznaš... Bil si mi všeč, ko sem te videla prvič. Občudovala sem tvojo tvornost, tvojo smelost, tvojo energijo. Bogata sem, še otrok sem vedela, da sem bogata. Moje življenje mora postati veličastno in divno, sem si mislila. Nisem si bila v vsem na jasnem, pač pa sem čutila, kak-

šno bo moralo biti. Ko mi je bilo šestnajst let, sem sanjnila, da se omožim s princem, in ko mi je bilo sedemnajst let, sem htela svoj denar porazdati revežem. Bila sem prismuknjena, vidim. Z osemnajstim letom že nisem imela nobenega določenega načrta več. Živela sem prav kakor drugi mladi ljudje, ki imajo bogate starše. Pa me je kmalu strašno dolgočasilo. Nisem bila nesrečna, pa tudi ne rečem, da sem bila srečna. Živela sem iz dneva v dan, zabavala se in čas ubijala kakorkoli. Tiste dni nisem snolh nič mislila, vsaj zdi se mi tako. Potlej je prišel Hobby k paju s tvojim projektom. Iz gole radovednosti sem v paja tiščala, naj mi zaupa tajnost, ki jo imata med sabo, zakaj ta dva sta se vedla nad vse skrivnostno. Pa sem s Hobbyjem proučevala tvoje načrte in se delala, kakor da vse umejem. Tvoj projekt me je izredno zanimal, to je res. Hobby mi je pripovedoval o tebi in kako izvrsten človek si in naposled sem bila strašno radovedna, kakšen si na oko. No, pa sem te videla! Prevzelo me je tako velikansko spoštovanje do tebe kakor še nikdar do nikogar! Bil si mi všeč! Tako preprost, tako močan in zdrav si bil videti. In sem si pozelela: o da bi bil do mene ljubezniv! Ti pa si bil ves hladen in se zame nisi dosti menil. Kolikrat sem se spominjala na ta večer! Da si oženjen, sem vedela, saj mi je Hobby vse povedal, pa mi tudi ni malo ni prišlo na misel — takrat — da bi ti mogla postati kaj več nego prijateljica. Ali pozneje se je v meni začela uveljavljati ljubosumnost na Mauda. Ne zameri, da sem jo omenila! Kjerkoli sem bila, povsod se je slišalo in videlo tvoje ime. Pa mi je prišlo na misel: zakaj ne bi mogla ti biti na Maudinemu mestu? Bilo bi divno! In moje bogatstvo bi vsaj ne bilo brez obnega pomena! Da to ni moči, sem uvidela, in sem sklenila, da se zadovoljim, če me prišteješ svojim prijateljem. Da dosežem to, sem tisti čas večkrat prišla k vama tja vun, iz nobenega drugega vzroka.

(Dalje prihodnjič.)

Razpis službe tajnika

pri okrajni hranilnici v Konjicah. Prošnje do 1. februarja 1923, nastop po možnosti 1. marca 1923. Plača po dogovoru.

Ravnateljstvo.

114

Podpirajte Jugoslovensko Matico!

112

LOKAL

za sedlarsko in jermensko delavnico se išče na primernem kraju za tako obrt, t. j. da se lahko vozniki s konji mimogrede ustavijo. Ustmene ali pismene ponudbe na trdiko Ivan Kravos, Aleksandrova cesta 13 ali pa Koroška cesta 17. 50 10-5

111

Zamenjava stanovanja.

Snažno stanovanje v Sedni ulici z ano sobo in kuhinjo se zamenja s stanovanjem s dvema sobama in kuhinjo, event. tudi v okolici. Naslov pove uprava.

110

Mala oznanila.

Sprejme se kavarniška kuharica. Kje, se izve v upravi lista. 108 3-2

Išče se učenec za pekarsko obrt. Učna doba 3 leta z vso oskrbo. Učenec mora imeti najmanj 16 let in dobra spravevala. Obrniti se je na Vekoslava Kralj, pekarna v Belčinih, Prekmurje. 110 4-2

Dobra mešanska kuharica — dunajska in ogrska kuhinja — z dobrimi spravevali, srednjih let, išče mesto kuharice ali gospodinj v mestu ali izven mesta. Nastop službe takoj. Penzije pod „M. P.“ na upravo lista. 115

Odda se večja svetla soba za pisarno kakšni tvrdki. Vprati v upravi „Tabora“. 113

Lepa plesna obleka s spodnjim kilom, črno novo sukno, nove čevlji št. 39, žaga, domine iz kosti, toaletno zrcalo, stojalo za obleke, namizno svetiljko ter različna kuhinjske posode se po zelo niski ceni prodaja. Fani Jakolič, Jenkeva ul. 6 (Schwarzgasse). 111

Deske za podove (Schiffboden) 600 kvadratnih metrov, odda po ceni mizarstvo v Koroški cesti 46. 97 5-3

Prodaja se: Dve javerjevi postelji, 2 omari, vrtna garnitura, razne preproge, moške kolo, umivalna posoda, luči in drugo. Poizve se od 14. do 16. ure v Tattenbachovi ulici št. 25, L. ndrstr. 117

Izgubljeni se je črn pes volje pasme, ki sliči na ime Lupo. Proti nagradi naj se odda v gostilni „Lovski dom“, Križevina 70, Jos. Katalan. 118

Pozor! Na prodaj: Zimski ženski plašč, lahka obleka, tri bluze, krilo, muf in kožuhorina. Na ogled vsak dan v Samostanski ulici stav. 13. 107 3-2

Gonilni jermenji v vseh dimenzijah, kakor tudi sival, in vozal. jermenji se dobe pri IVANU KRAVOS, Aleksandrova cesta 13. 51 10-5

Svinjska mast, garantirano prvovrsta, seljeno slanino od debelih srbskih prasičev prodaja tvrdka D. S. Marković, Beograd, zastopnik za Slovenijo: Božidar Jovanović, Maribor, Aleksandrova cesta 55-2578

Svarilo.

Svarim vsakogar razširjati o moji osebi neresnične govorice, ker bom proti vsakomur sodnijsko postopal.

Robert Roba.

112

Ivan Stumberger, krojaški mojster in posestnik, naznanja v svojem, v imenu svojega sina Ivana in ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je njega iskrenoljubljena soproga, oziroma mati, sestra, sinaka, svakinja in teta, gospa

Ivana Stumberger, roj. Flucher

v četrtek, dne 18. januarja 1923 ob 4. uri po kratkem mukepolnem trpljenju in previdena s tolažili sv. vere, bogu vdano preminula. Truplo nepozabne pokojnice se bo v soboto 20. januarja 1923 ob 1/16. (1/4.) uri popoldne v mrtvašnici mestnega pokopališča v Pobrežju svečano blagoslovilo in na to položilo v rodbinskem grobu k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica bo darovana dne 22. januarja 1923 ob 1/9. uri v frančiškanski župni cerkvi.

Maribor, dne 18. januarja 1923.

Posebna obvestila se ne bodo izdala.

Mestni pogrebni zavod v Mariboru.

120

ARKO LIQUEUR TRIPLE SEC!